

Haarlem

Gemeente Haarlem

Iedereen naar school

*Informatie over leerplicht voor
leerlingen van 5 tot 18 jaar*

Gemeente Zandvoort

Haarlem

Leerplicht

Met een goede schoolopleiding en een diploma op zak staan jongeren sterker in de maatschappij

Kinderen in Nederland hebben recht op onderwijs en zijn leerplichtig. Ze moeten naar school tot ze een startkwalificatie hebben gehaald of tot ze 18 jaar zijn. Een afgeronde schoolopleiding is een eerste vereiste om later een zelfstandige plek in de maatschappij te verwerven.

Elk kind heeft recht op onderwijs. Ouders en verzorgers zijn hiervoor in eerste instantie verantwoordelijk. Ook de schooldirecteur heeft verplichtingen zoals het melden van schoolverzuim. De leerplichtambtenaar van de gemeente ziet op de naleving van de leerplichtwet toe. Soms komen leerlingen niet op school, bijvoorbeeld als ze ziek zijn. Of leerlingen spijbelen zonder dat de ouders dat weten. Als dat vaak gebeurt, raken leerlingen achterop. Deze folder informeert u over het hoe en wat van de leerplicht.

Wat is leerplicht?

Leerplicht betekent dat kinderen verplicht zijn naar school te gaan. Ouders zijn verplicht hen in te schrijven op een school en moeten ervoor zorgen dat hun kind ook daadwerkelijk naar school gaat. Als het kind niet naar school gaat, worden ouders hierop aangesproken door de school of de leerplichtambtenaar. Kinderen van 12 jaar en ouder hebben ook een eigen verantwoordelijkheid. Als ze langdurig spijbelen worden ze hierop persoonlijk aangesproken en indien nodig bestraft.

Als een leerling zonder geldige reden binnen vier weken zestien lesuren afwezig is, dan is de school verplicht dit te melden aan de leerplichtambtenaar. De leerplichtambtenaar stelt een onderzoek in naar het verzuim om de leerling weer terug naar school te krijgen. Het bieden van hulp en begeleiding is naast handhaving van de wet een belangrijke taak van de leerplichtambtenaar. Dit in nauwe samenwerking met vele instanties zoals scholen, jeugdzorg, kinderscherming, bureau Halt en politie.

Wanneer begint en eindigt de leerplicht?

Veruit de meeste kinderen gaan al naar school als ze vier jaar zijn. Voor vierjarigen geldt de leerplichtwet niet. Voor hen gelden wel de regels van school over aanwezigheid en het volgen van onderwijs.

Leerplicht geldt voor kinderen van 5 jaar en ouder vanaf de eerste lesdag van de maand, die volgt op de maand dat een

kind 5 jaar wordt. Een kind dat bijvoorbeeld op 14 augustus zijn vijfde verjaardag viert, wordt op de eerste schooldag van de maand september leerplichtig.

De volledige leerplicht duurt tot het einde van het schooljaar, waarin een jongere 16 jaar is geworden.

Wat is de kwalificatieplicht?

Direct na de volledige leerplicht begint de kwalificatieplicht, die van toepassing is voor jongeren van 16 jaar tot 18 jaar. De leerplichtwet is ook van toepassing op de kwalificatieplichten. Daarom moeten jongeren die geen startkwalificatie hebben tot hun achttiende verjaardag onderwijs volgen. De leerplichtambtenaar

handhaaft de kwalificatieplicht en begeleidt de leerling, als dat nodig is. De verlenging van de leerplicht tot 18 jaar betekent niet dat een jongere elke dag naar school moet. Dit mag wel, maar hij kan er ook voor kiezen het leren te combineren met werken. De jongere moet dan wel ingeschreven staan bij een school.

Schoolverlaters zonder startkwalificatie

Er gaan nog steeds teveel jongeren zonder diploma van school. Zij komen dan zonder startkwalificatie op de arbeidsmarkt. Voor deze jongeren is het later veel moeilijker om werk te vinden dat bij hun capaciteiten past. Daarom wordt de jongere van 18 tot 23 jaar, die nog geen startkwalificatie heeft behaald, begeleid totdat

hij in het bezit is van deze kwalificatie. Dit gebeurt vanaf 18 jaar door de trajectbegeleider van het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaten. In Zuid- en Midden-Kennemerland wordt dit begeleidingstraject uitgevoerd door het Regionaal Bureau Onderwijs (RBO) in opdracht van de gemeenten.

Een jongere heeft een start-kwalificatie als hij minimaal in bezit is van één van de volgende diploma's:

- vwo-diploma;
- havo-diploma;
- diploma op mbo 2 niveau.

Vrijstelling van geregeld schoolbezoek

In de leerplichtwet staat omschreven wanneer een jongere de school niet kan of hoeft te bezoeken.

Zo kan op medische gronden vrijstelling worden verleend. Verder kent de leerplichtwet extra verlof voor bijzondere omstandigheden, religieuze feestdagen en extra vakantie-verlof door de aard van het beroep van de ouders.

Vrijstelling om medische redenen

Kinderen die om lichamelijke of psychische redenen niet geschikt zijn om tot een school te worden toegelaten, kunnen worden vrijgesteld van leerplicht. Ouders hoeven hun kind dan ook niet in te schrijven bij een school. Beroep op vrijstelling kunnen ouders indienen bij de leerplichtambtenaar, met

toegevoegde medische rapportages. Vervolgens vraagt de leerplichtambtenaar een onafhankelijke medische verklaring aan bij de GGD.

Extra verlof voor religieuze feestdagen

Op sommige religieuze feestdagen mag vrijaf gegeven worden. De viering wordt dan beschouwd als vervulling van de godsdienstige plichten. Voor het Offerfeest en het Suikerfeest bijvoorbeeld is er één dag extra verlof. Ouders moeten dat minstens twee dagen van tevoren bij de directeur van de school melden. Op een aantal christelijke feestdagen heeft elk kind in Nederland vrij van school.

Extra vakantieverlof

Verlof voor extra vakantie is vrijwel niet mogelijk. Alleen wanneer het door de specifieke aard van het beroep van één van de ouders niet mogelijk is om tijdens een reguliere schoolvakantie een gezinsvakantie van twee weken te hebben. Er kan geen verlof worden toegekend vanwege organisatorische problemen in een bedrijf van één van de ouders. Er mag dan ook geen verlof worden verleend louter op grond van een werkgeversverklaring. Er moet aangetoond worden dat sprake is van onoverkomelijke bedrijfs-economische problemen, als toch verlof in de schoolvakanties moet worden opgenomen.

De schooldirecteur kan éénmaal per schooljaar, conform de leerplichtwet, voor ten hoogste 10 schooldagen, toestemming geven voor extra vakantie. Een aanvraag hiervoor moeten ouders zes tot acht weken van tevoren indienen bij de directeur. De extra verlofdagen mogen wettelijk gezien niet aansluitend aan de zomervakantie zijn. Als de directeur eenmaal vakantie-verlof heeft toegekend, dan vervalt automatisch het recht op een tweede vakantieverlofaanvraag. Een veel voorkomende denkfout is dat een leerling recht heeft op tien snipperdagen, hetgeen beslist niet waar is.

Extra verlof voor bijzondere omstandigheden

Voor bepaalde bijzondere omstandigheden kunnen kinderen verlof krijgen. Dit geldt uitsluitend voor situaties die buiten de wil of invloed van de ouders en/of het kind liggen. Over een verlofaanvraag voor bijzondere omstandigheden tot en met tien dagen beslist de schooldirecteur, met inachtneming van de leerplichtwet. Over een verlofaanvraag voor bijzondere omstandigheden van meer dan 10 dagen beslist de leerplichtambtenaar. Voor verlof voor bijzondere omstandigheden wordt in de regio een maximum van 5 dagen gehanteerd wanneer het gaat om een omstandigheid in Europa en een maximum van 10 dagen wanneer het gaat om een omstandigheid buiten Europa. In

beide gevallen geldt dat aantoonbaar moet zijn dat deze dagen noodzakelijk zijn voor reis en verblijf.

Overmachtsituaties

Ingeval van te late terugkeer van vakantie als gevolg van overmachtsituaties dienen ouders mogelijke bewijsstukken te bewaren. Zo dient bij ziekte waardoor niet gereisd kan worden een artsverklaring overlegd te worden. Wanneer vluchten vervallen of gewijzigd worden dienen de oorspronkelijke tickets altijd bewaard te blijven als bewijsstuk.

Voorbeelden:

- een wettelijke verplichting, voor zover dit niet buiten de lesuren kan geschieden
- verhuizing: maximaal één dag
- huwelijk van bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad binnen de woonplaats: maximaal één dag
- huwelijk van bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad buiten de woonplaats: maximaal twee dagen
- overlijden van bloed- of aanverwanten in de eerste graad: maximaal vier dagen
- overlijden van bloed- of aanverwanten in de tweede graad: maximaal twee dagen
- overlijden van bloed- of aanverwanten in de derde en vierde graad: maximaal één dag
- bij ernstige ziekte in een acute situatie van bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad: tot en met 10 schooldagen beslist de directeur (meer dan 10 schooldagen verlof-aanvraag doorsturen naar leerplicht)

- viering van een 25-, 40- en 50-jarig ambtsjubileum en het 12½-, 25-, 40-, 50- en 60-jarig huwelijksjubileum van ouders of grootouders: maximaal één dag
- bij medische of sociale indicatie

Wie is welke graad (ten opzichte van het kind)?

1e graad → ouders

2e graad → zus/broer, grootouder, kleinkind

3e graad → oom/tante, neef/nicht, overgrootouder

4e graad → oudoom/oudtante, neef/nicht, achterneef/achternicht, betovergrootouder

Géén geldige reden voor extra verlof

Meer informatie over leerlingen tot 23 jaar

www.haarlem.nl >
onderwijs > leerplicht
www.kiezenvoorjeugd.nl
www.leerplicht.net
www.rmc-westkennemerland.nl
www.schoolvakanties.nl
www.minocw.nl

Geen redenen voor vakantie-verlof en/of bijzondere omstandigheden zijn:

- familiebezoek in het buitenland;
- vakantie in een goedkope periode of in verband met een speciale aanbieding;
- vakantie onder schooltijd bij gebrek aan andere boekingsmogelijkheden;
- een uitnodiging van vrienden of familie om buiten een

schoolvakantie op vakantie te gaan;

- vakantie in verband met een gewonnen prijs;
- eerder vertrek of latere terugkeer in verband met verkeersdrukte;
- verlof voor een kind omdat andere kinderen uit het gezin vrij zijn.

Ziekte

Een ziek kind kan niet naar school. Ouders moeten het de school laten weten als hun kind ziek is. Als de school het vermoeden heeft dat de ziekmelding niet klopt, kan de school de leerplichtambtenaar nader onderzoek laten uitvoeren. Deze informeert bij de ouders en/of de schoolarts naar de achtergrond van de ziekte.

Verwijsindex

Instanties hebben in onze regio sinds het najaar van 2009 de mogelijkheid om een signaal af te geven in de Verwijsindex. De leerplichtambtenaar kan dit bijvoorbeeld doen als hij/zij zich zorgen maakt om de ontwikkeling van een kind, of om de thuissituatie.

Bijzondere talenten

Sommige kinderen hebben bijzondere talenten op het gebied van sport en cultuur. De gemeente Haarlem stimuleert scholen om kinderen met zo'n bijzonder talent, onder strikte voorwaarden, verlof toe te staan voor het uitoefenen van hun sportieve of culturele activiteiten onder schooltijd. Voorwaarde om dit te mogen doen is wel dat scholen dit als beleid opnemen in hun schoolgids. Verlof kan alleen verleend worden na schriftelijke toestemming van de school en onder voorwaarde dat het kind geen leerachterstanden oploopt. Verlof zal dus in de meeste gevallen extra (huis)werk voor het kind betekenen. Voor bijzondere talenten bestaan in het voortgezet onderwijs specifieke scholen.

Meest gestelde vragen

Vraag:

Bilal is op 8 januari 5 jaar geworden: vanaf wanneer is hij leerplichtig?

Antwoord:

Vanaf de eerste lesdag in februari.

Vraag:

Jan's grootouders vieren hun 40-jarig huwelijk: mag hij vrij?

Jan gaat ook nog verhuizen: kan hij daarvoor vrij krijgen?

Antwoord:

Ja, in deze situaties voorziet de leerplichtwet in één vrije dag.

Vraag:

De vader van Gerard is eigenaar van een klein schoonmaakbedrijf met twee werknemers.

Beide werknemers gaan in de zomervakantie op reis waardoor de vader van Gerard daartoe niet in de gelegenheid is.

Mag Gerard met zijn ouders buiten de vakantie op reis?

Antwoord:

Nee, slechts wanneer duidelijk sprake is van seizoensgebonden arbeid (bijvoorbeeld strandtenthouders) mag verlof verleend worden buiten de schoolvakanties. In het voorbeeld zou Gerards vader er voor moeten kiezen iemand als vervanger in het bedrijf aan te stellen of het bedrijf een aantal weken te sluiten. Voor vliegend personeel van luchtvaartmaatschappijen geldt dat zij een vorm van seizoensarbeid verrichten

en niet elk jaar in het hoogseizoen met vakantie kunnen. Wanneer zij kunnen aantonen dat zij vakantie hebben aangevraagd in een aantal periodes binnen de schoolvakanties die alle zijn afgewezen mag een school hiervoor verlof verlenen.

Vakantieverlof mag voor hooguit tien schooldagen worden verleend door de directeur van de school. Dit verlof moet ruim van tevoren worden aangevraagd.

Vraag:

Moet Milan van 17 die geen diploma heeft, weer naar school?

Antwoord:

Ja, bij 17 jaar geldt de kwalificatieplicht. De kwalificatieplicht betekent niet dat Milan vijf dagen per week naar school moet. Hij kan ook kiezen voor combinaties van werken en leren.

Vraag:

De ouders van Mette willen een sabbatical en gaan tien maanden op reis. Zij willen haar zelf les geven. Is dat mogelijk?

Antwoord:

Nee, Mette is verplicht les te volgen op een school.

De gemeente Haarlem voert ook voor de gemeenten Zandvoort en Haarlemmerliede en Spaarnwoude de leerplichtwet uit

Dit is een uitgave van de gemeente Haarlem, afdeling Jeugd, Onderwijs, Sport/Leerplicht

Januari 2011

Telefoon
023 511 51 15

Internet
www.haarlem.nl

E-mail
leerplicht@haarlem.nl

Colofon
Eindredactie:
afdeling Communicatie/
Mediateam
Fotografie: Collage,
Aldeboarn & Bart Versteeg,
Den Haag